

የአማራ ህዝብ የህወሃት የውስጥ ፖለቲካ ሚዛን ማስጠብቂያ እየሆነ ነው

Oct 29, 2017

(አያሌው መንበር)

ህወሃት የውስጥ ፖለቲካ ቀውስ ሲገጥማት ያንን ጉዳይ ከውጭ እንዳይሰማባት በማድረግ፣ የግጭቱ አካላት በሌላ ተግባር እንዲጠመዱ በማድረግ፣ አቅጣጫ በማሰቀየር፣ ወዘተ የክህሎት ልምድ በአለም ላይ የሚያክላት የሌለ የሴረኝነት እና የተንኮል መሆንዲስ ነች። መለስ እድሜውን ሙሉ ሲሰራው ከኖረው ውስጥ እነዚህ ነገሮች ሰፊ ቦታ አላቸው። የመለስ የሴራ ራዕይ ደግሞ ግብአተ መሬቱም ተፈፅሞ አልቆመም።

የህወሃት ሴራ ፖለቲካ ማጠንጠኛው ከኤርትራ ቀጥሎ የአማራ ህዝብ መሆኑ መቻሉም የሚያወዛግብ አይደለም። ሁልጊዜ ትናንትሽ ቡድኖች ብዙሃኑን የሚገዙት ለብዙሃኑ ብዙ ጠላት በማፈራት አልያም ብዙሃኑ እንዳይንቀሳቀስ ዙሪያ ጥምጥም ወጥመድ በማጥመድ ተሸማቆ እንዲኖር በማድረግ ነው። የአማራን ህዝብ ወዳጅ አልባ ማድረግ ሳያንስ አማራ ውስጣዊ ሰላም እንዳይኖረውም ሌት ተቀን ትደክማለች። ለህወሃት ሀገሪቱን እንዴት እናሳድጋት ከሚለው በላይ የአማራን ህዝብ እንዴት እናዳክመው? የሚለው ያሳስባታል።

ይህ የህወሃት ዘመን ቤተ መከራ የሆነ ህዝብ የፖለቲካ ትኩሳትም ማብረጃ ነው። አማራው በራሱ ተፈጥሯዊ እና ታሪካዊ ችግርን የመፍታት ልምድ ታግዞ እና ታግሶ ብዙ ችግሮችን ባያፈፋቸው ኖሮ እስካሁን እልቂቱ ከዚህም በከፋ ነበር።

በአፋር በኩል በሀብሩ ወረዳ፣ በኦሮሚያ በኩል በሰላሌ፣ በቤኒሻንጉል በኩል በመተከል፣ በትግራይ በኩል በወልቃይትና ራያ፣ ከክልሉ ውጭ በረሀር፣ ኦሮሚያ፣ ሶማሌ ወዘተ ሁሉ የውስጥ ፖለቲካ ውዝግብ ሲነሳ የሚለኩሱ የክብራት እንጨቶች አሉ። እነዚህ ሁሉ በቀላሉ መፈታት የሚችሉ የግጭት መንስኤዎች ህወሃት እንዲፈቱ አይፈልግም። የድንበርና ማንነት ጥያቄዎች ረገብ ሲሉ ደግሞ የኢኮኖሚ ጥያቄዎች የግጭት መንስኤ እንዲሆን ስትራቴጂ ይነድፋል። በዚህ ሁሉ ሂደት ግን ትግራይ ያለኮሽታ በግንባታ ላይ ናት።

እናም ህወሃት ሲሻው በአፍዴጋ ሲፈልግ በአህዴድ አልያም በሶዴጋ እና በቤኒሻንጉሉ ፓርቲው የሚለኩሳቸው እንደየሁኔታው ሊጠፉ የሚችሉ እሳቶች ህወሃት የውስጥ ፖለቲካውን ሚዛን ይጠብቁለት ዘንድ የሚያቀጣጥላቸው ናቸው።

ህወሃት ባለፈው ወቅት በገጠማት የውስጥ ቀውስ ስማሌና ኦሮሞን በማጋጨት እጩታ ስታገኝ አህዴድን የቤትሰራ በመስጠት በአንድ በኩል በውስጥ ጉዳዩ ላይ ብቻ እንዲያተኩር ለምዳረግ ሞክራለች። በሌላ በኩል ደግሞ “የክልሉን ህዝብ ሰላምና ፀጥታ ማስከበር ያልቻለ” ብላ አህዴድን ለመኮርኮም ትጠቀምበታለች። እዚህ ላይ ብአዴንና ደአህዴን ምናልባት ወደ አህዴድ ቢወግኑ እንኳ “እናንተ ለህግና ስርዓት ተገዥ ያለሆነ፣ ለስርዓቱ ታማኝ ያልሆነ ሀይል ጋር እንዴት ትሰለፋላችሁ? በማለት ለማሸማቀቅና የአህዴድን ጉልበት ለማዳከም አድርገዋለች። ይህ ለህወሃት ትልቅ ስኬቷ ነው።

በዚህ ወቅት የኦሮሞና ሶማሌ ንፁሃን ዜጎች የህወሃት ፖለቲካ ሚዛን ማስጠበቂያ ሆኑ ማለት ነው። ምናልባት ብአዴን እዛ ላይጠንከር ብሎ ወደ አህዴድ ቢወግን ኑሮ ብአዴን ባይጎዳም አብዲ ኢሌን አማራዎችን ጨፍጭፍና ብአዴንን ትንሽ የቤት ስራ ልስጠው ማለቷ አይቀርም ነበር። ለነገሩ ባለመፈፀሙ አሁንም እርግጠኛ አይደለውም። ይህ ነገር የቀጣይ የቤት ስራዋም ነው።

ከዚህ ማግስት የተሻገረችው በኦሮሚያ እና አማራ ክልል ቁጥጥር ጥያቄ አለባቸው የተባሉና ብዙም ገፍተው ያልሄዱት የሰላሌ አካባቢ ላይ ግጭት በመፍጠር በአንድ በኩል ሁለቱን ድርጅቶች ማቃቃር በሌላ በኩል ደግሞ የአማራና ኦሮሞ ህዝብ ግንኙነት እንዲሻከር ነበር። ይህ ወቅትም ጉዳት ቢያደርም እንዳሰበችው አልሄደም። ልብ ሊባል የሚገባ ጉዳይ ህወሃት የተንኮል አራት አይና መሆኗ ነው። እዚህ አካባቢ ጥንቃቄ የተሞላበት ሴራን ከአነግ/ከፊል አህዴድ ጋር ሁና ነበር የተወነችው።

#ሰላሌና ደራ ላይ ሲከሸፍ በተለይ (ደራ ላይ የሰው ህይወትም ጠፍቶብናል) የዚህ ክፍል ወደ ኢሊባቡር ተሸጋገረ። እዚህ ጋር ጠንከር ያለ የአማራ ጥላቻ ያለበት ከአሮሞ ወገንም ተደራጅ። ከዚያም ወደ ጭፍጨፋ ተገባ። #ኤሊባቡርና ሙቱ ላይ አሁንም ቀላል የማይባል ወገኖቻችን ገብረናል። የተንኮል እናቷ ህወሃት ግን ንፁሃንን ገዳዮች ደህንነቶች ለምን ተያዙብኝ? በሚል አሁንም ሌላ ነገር ፈለገች። ምናልባትም የአማራ ክልል መንግስት በታሪኩ ለመጀመሪያ ጊዜ ከክልሉ ውጭ ላሉ አማራዎች ያገባኛል በሚል (በአህዴድ ግብዣ ነው ይባላል) ወደ ቦታው መጓዙ አልተዋጠላት ይሆናል።

በሌላ በኩልም ሚዛን ማስጠበቂያው ጀከሩ ብአዴን ገና ያለየለት መሆኑ ይሁን ሌላ ባላታወቀ ምክንያት ሳይውል ሳያድር የዛሬ ሁለት አመት አለምን ጉድ ያስባለ አማራዎች ላይ ወንጀል የተፈፀመበት ቤኒሻንጉልን ድጋሚ አማተረችው። ወረዳውን ባለስታውሰውም የሰማሌው ግጭት ሰሞን እዚህ #ቤኒሻንጉል ክልል የትግራይ ባለሀብቶች የሚኖሩበት አካባቢ ያሉ ደህንነቶች አማራዎች ላይ ትንኮሳ ጀምረው በቶሎ እንደተቀጩ የተረጋገጠ መረጃ ነበር። እንግዲህ የዚህ ክፍል ይመስላል ከሶስት ቀናት ማስፈራሪያ በኋላ #በካማሽ ዞን አንድ ወረዳ ውስጥ በአማራዎች ላይ እጅግ ለመግለፅ የሚዘገንን ወንጀል ተፈፀመ። ወገኖቻችን በገጀራ፣ በቀስት፣ በጨፎ ተገደሉ። ገደል ውስጥም ተጨመሩ። ቤት ውስጥም እሳት የነደደባቸው እንዳሉ እየተነገረ ነው። ይህ ድርጊት ሲፈፀም የክልሉ ልዩ ህይል፣ የወረዳው አመራሮችና የፀጥታ ሀላፊ ከቦታው ነበሩ። የወረዳው ፀጥታ ሀላፊ 2000ዓ.ም አማራዎች እዛው ቦታ ሲፈናቀሉ መሪ ተዋናይ የነበረ መሆኑ ተረጋግጧል።

በዚህ ሁሉ ድርጊት አማራው በክልሉ ውስጥም ከክልሉ ውጭም በሰላም እንዳይኖር ሌት ተቀን የምትሰራው ህወሃት የለችም ማለት የዋህነት ነው። ህወሃት ትልቁ ስራዋ አማራውን በኢኮኖሚ ማድቀቅ፣ ጠላት ማብዛትና የውስጥ ሰላም እዳይኖረው ማደረግ ነው።

ህወሃት አማራ ላይ በአሮሚያ እና ቤኒሻንጉል ከሞከረችው በተጨማሪ #አፋር ላይም ይህንኑ ለመድገም እየተንቀሳቀሰችያ መሆኑ መረዘጃዎች እየወጡ ነው። በሀብሩ ወረዳ በኩል ውጥረት መንገሱ እየተነገረ ነው።

ይህ ጉዳይ ቀጣይና የአማራ እጣ ፈንታ ከሆነ ሰነባብቷል።

ብዙዎቻችን በደንብ ባንገነዘበውም የአማራ ህዝብ የህወሃት የፖለቲካ ሚዛን ማስጠበቂያ እየተደረገ ለብዙ አመታት ዘልቋል። አሁንም በተጨማሪ እየሆነ ያለው ይህ ነው። ህወሃት እና አህዴድ ለጎሪጥ መተያየት መጀመራቸው ብአዴንን በጀከርነት ለማጫወት አልያም ለራሱ የማይወጣው የቤት ስራ ለመስጠት ሲባል ህወሃት የአማራን ህዝብ ቁማር ረከዘ እየተጫወተች ትገኛለች። ህወሃት ስልጣኗን እስካራዘመላት ጊዜ መላ የኢትዮጵያን ህዝብ መረከዟ አይቀርም። እየሆነ ያለውም ይህ ነው።

እናም አሁን በተለያዩ አካባቢዎች የተከሰተው አማራ ላይ ያነጣጠረ ግጭት የህወሃት የፖለቲካ ልብ ትርታ መለኪያና ትኩሳት ማብረጃ ነው። ይህ እንደየ ሁኔታው በሌላ ቦታም መከሰቱ አይቀርም። ይህንን ለማደረግ እየተዘጋጀችም ነው። እመኑኝ የቤኒሻንጉሉ ጭፍጨፋ አሁንም ወደ አፈር ድንበር በፍጥነት እየተጓዘ እየገሰገሰ ነው።

የአማራ ህዝብን እየጨፈጨፉ የፖለቲካ ቁማር ይበቃ ዘንድ መፍትሄው የህወሃትን የሴራ ፖለቲካል በደንብ መገዘንብና በአማራነት መቆም ነው።

በኢ.ልባቡር ከግድያ የተረፉና የተፈናቀሉ አማሮች

በኢ.ልባቡር ከግድያ የተረፉና የተፈናቀሉ አማሮች

በኢ.ገ.ብ.ር ከግድያ የተረፉና የተፈናቀሉ አማሮች